

U. B. BERGEN

1611.48

Ms. 1568 I 9

31.

1. februar 1945.

Nyheterne 25-29. januar 1945.

Roosevelt og Churchill møtes.

President Roosevelt og statsminister Churchill har sammen med sine stabssjefer hatt et 10 dagers møte i Casablanca. Generalene de Gaulle og Giraud var også til stede. Møtet tok til den 14. januar, og de allierte stabssjefene førte i 10 dager navnløst forhandlinger om den fremtidige strategi. Det ble samlet inn opplysninger om alle de alliertes hjelpemidler. Det ble oppnådd full enighet om de alliertes krigsplaner i 1943 mot Tyskland, Italia og Japan. Disse landene skal bli slått og overgi seg betingelsesløst. Stalin var innbukt til møtet, men han kunne ikke slippe fra som øverstkommanderende for den russiske arme. Alt vil bli gjort for å støtte Russland, også ved angrep på andre fronter. Chang Kai Shek ble også nye underrettet om de beslutninger som ble tatt. Det ble også oppnådd full enighet mellom Giraud og de Gaulle om de mest brønnende spørsmål. Churchill og Roosevelt uttalte at møtet mellom disse to var særlig betydningsfullt. Frankrike er på denne måten fullt ut anerkjent som alliert. Våpen og økonomisk hjelp vil straks bli ytet de kjempende franske styrker. Roosevelt uttalte at dette møtet var det viktigste han hadde hatt under krigen. Stalin erklarte seg helt enig i de krigsplaner som er lagt. Pressen over hele England og Amerika hilser møtet mellom de to statsmenn med begeistring. General Smutz uttalte i forbindelse med møtet i Casablanca at den allierte strategi er tilrettelagt, og vi kan tillitsfullt se seieren i møte.

President Roosevelt besøkte Liberia på tilbakereisen og var også en tur innom Brasil før han fløy tilbake til USA. På årsdagen for de amerikanske troppers landing i nord-Irland sendte president Roosevelt en hilsen til den øverstkommanderende, hvori han bl.a. uttaler: "Vi tenker ikke lenger på forsvar, bare på angrep, og det kraftige angrep. Veien til Berlin er lang og hard, men vi skal gå den."

Østfronten:

Stalin sendte tirsdag en dagsorden til den røde armé, hvori det heter at under 2 måneders offensiv er 102 tyske divisjoner slått på flukt og over 200.000 mann er tatt til fange. 17.000 kanoner er erobret, og i dette tidsrom har russerne rykket fram over 400 km.

I Kaukasus har russerne hatt ny framgang. De russiske troppene har lagt Kaukasuskranningen bak seg, og Maikop er alvorlig truet. Det er rettet et kraftig angrep på dette oljeproduktet fra Svartehavshavnen Tuapse, og russerne holder om framgang. Russerne har dessuten rykket fram fra Annawir på bred front. Jernbaneknutepunktet Kropotkin og tettbeboede strøk i Kasimris er tatt igjen. I Kaukasus er videre Terkoretz nå alvorlig truet. Det er nøkkelen til hele jernbanenettet i Kaukasus. Russarna er videre kommet 25 km. fra Salsk.

Omringningen og utslettelsen ved Stalingrad står uten sidestykke i krigshistorien. Av den omringede armeen overgir fler og fler seg. 500 - 1.000 mann om dagen er alminnelig. Av de 220.000 mann var detvfredag bare 5.000 mann igjen. "Isvestia" skriver at tyskerne har mistet en fjerdedel av sine utvalgte folk ved Stalingrad. 500 fly er ødelagt i dette området. Jernbanen fra Stalingrad beherskes nå av russerne 400 km. vestover. I Ukraine er tre troppetropp ødelagt.

I en senmelding fra Moskva mandag natt ble det opplyst at hele Voronesjområdet er rensket for tyskere. Byen Voronesj har aldri vært på tyske hender. Brohodet ved Voronesj er utslettet, og de tyskerne som befant seg på østsiden av Don er rensket opp. Vest for Voronesj prøvde tyskerne å sette seg til motverkning, men ble overalt slått på flukt. En omringet fiendtlig avdeling på 5.000 offiserer og menige overgav seg her. Jernbaneknutepunktet Katomaya, 80 km. vest for Voronesj, er erobret. Dette viktige punktet ligger på jernbanen Moskva-Rostov som dermed er avskåret. Denne framrykningen betyr at de tyske troppene som befinner seg i avsnittene foran Kursk vil komme i en rettelse dersom de ikke trekker seg tilbake til Kursk. Etter inntakelsen av Katomaya er det tatt 6.000 tyskere til fange, deriblant 3 generaler 3.000 tyskere falt.

Sør for Leninrad setter russerne i gang store offensive operasjoner. Etter svenske meldinger er russerne begynt offensive i Petschovavsnittet. En stor amerikansk konvoi er kommet til Russland.

Den polske statsminister, Sokorsky, antydte i London torsdag at tyskerne bygger en forsvarslinje lengre vest. Det skal dreie seg om grensestrøkene i Polen, hvorfra 40.000 polakker allerede er deportert. Barna er sendt til Tyskland. Den 15. januar ble 35.000 Warschawaborgerne arrestert.

Vestfronten:

Ved dagslys sist søndag ble Lorraine angrepet. Natt til tirsdag bombet allierte bombefly kaier og oljetanker i Fliesingen. Amerikanske flyende festninger angrep tirsdag for første gang Tyskland i dagslys. Liberator bombefly var også med. Angrepet var særlig rettet mot sjømiliterer anlegg. Britiske bombefly angrep Lorraine og mål i Bordeaux. Natt til torsdag angrep en stor styrke britiske bombefly av Englands største maskiner Disseldorf, der det ble kastet ned 100.000 kilo spreng- og brannbomber. Skytekket var tett, men gjenskinnet fra brannene trengete godt igjennom. 6 fly savnes. Amerikanske flyende festninger angrep ved fullt dagslys Wilhelmshafen. 3 flyende festninger savnes, og en rekke tyske jagere ble skutt ned. Dette angrepet betones som bare en forsmak på det som vil komme. Et kraftig dagnangrep ble foretatt torsdag på mål i Frankrike og Belgia. En sveit belgiske fly fløy lavt over Brussel og kastet ned belgiske flagg. Flyerne kunne se folkene som vinket i gatene.

Middsten:

Den 8. Britiske arme fortsetter framrykningen vestover i Nord-Afrika. Fortropper av den 8. arme skal allerede være over grensen til Tunis. Sidiya, 50 km. vest for Tripolis, ble erobret tidlig i uken. Senere tok britene Sabrta lengre vest, og fredag var de kommet 100 km. vest for Tripolis. En vinter volasome kamper ved Marettlinjen, som tyskerne holder på å forbeare. På Castel Bonito-flyplassen fant man 200 fly hvorav 30 kunne brukes. Tripolitania's skjebne vil bli avgjort etter krigen. Inntil da vil engelskmennene administrere landet. I Tunis har amerikanske tanks stoppet tyskernes videre forsøk på framrykning. De allierte har derimot tatt igjen flere av de stillingene som tyskerne tok i forrige uke. Ved Pichon har franske tropper tatt nye stillinger. De franske troppene fra Tjadsy har forenet seg med trippene i sør-Tunis og gjort nye framstøt. De militære sjefene for alle vapen er nå trakt sammen til kante i Nord-Afrika under ledelse av generalene Alexander og Eisenhower.

2 fiendtlige Destroyere har fått fulltreffere mellom Tunis og Sicilia. Dessuten har en annen Destroyer i Middelhavet fått fulltreffer. 9 andre skip er senket her. Overkommandoen for floten i Middelhavet oppgir at 1 million fiendtlig tonnasje er senket her. De allierte har også utsøvd livlig virksomhet i luften. Palermo og andre mål på Sicilia er kraftig angrepet gjentagne ganger. Biserta ble kraftig angrepet fra luften onsdag og onsdag natt. Allierte fly har angrepet sør-Italia. Torsdag ble det foretatt et kraftig flyangrep fra lav høyde på jernbanen og i sør-Italia. Alle flyene kom tilbake. Et kraftig flyangrep ble også foretatt på jernbanetokter og havnen i Sfax. 2 egne og 6 fiendtlige maskiner ble skutt ned.

Fra Det fjernes østen har uken brakt lite nytt. Rangoon ble kraftig angrepet sist søndag. 1 stor Destroyer og 1 handelskip ble satt i brann. Kineserne har satt i gang en ny offensiv.

Kjbenhavn hadde onsdag sitt virkelige første angrep! Moskitobombefly angrep Burmeister & Wain, og det ble gjort stor skade. 1 fly savnes. Den danske kringkaster oppgir at det er gjort omfattende skade i Kjbenhavn.

Den svenske nasjavisen "Dagsposten" er forbaudt i Norge p.g.a. at den også oppgir fullstendige allierte kommunikasjoner.

1 sveit av arbei stjenesten skal være sendt enten gjennom Østersjøen eller langs Norskekysten til Kirkenes på vei til Finnland.

Vi har brukt i erfaring at ungdomstjenesten vil bli prøvd satt ut i livet i Oslo og Bergen fra 1. mars. Et sirkulært skriver: "Den eneste løsning som er et godt hjem og en god rett verdi, er å nekte å sende barna i et slikt uheldig eldens sluk. Det er også den eneste løsning du nå og siden kan forsvare overfor din samvittighet, overfor ditt barn og overfor historien."

Nyheterne Lørdag og søndag.

Berlin ble angrepet for første gang i dagslys av britiske Mosquito bombefly. Angrepet skjedde lørdag akkurat da Göring skulle holde sin tale kl. 11 som skulle kringkastes over alle tyske stasjoner. Lytterne kunne først høre uro og summen og deretter en dump ly, hvorefter hallonmannen avbrøt. Talen kom noen timer senere. Goebbels leste opp Hitlers tale. Han turde ikke stå ansikt til ansikt med det tyske folk. Det var begravelsesstemning i denne talen, og det hersket en nedtrykt stemning i gatene. Enden ble angrepet senere på dagen, likeså Berlin for annen gang. Noen få timer deretter angrep store styrker britiske bombefly Hamburg og mål i vest-Tyskland. 5 fly savnes. Fra dagen angrepet savnes også 5 fly. Amerikanerne skjøt ned 22 tyske jagere. Ingen tyske fly har vært over Storbritannia. Etter angrepet på Kjøbenhavn gikk arbeiderne i Atlasverkene til streik for å få bedre beskyttelsesron.

I Kaukasus er Maikop og det viktige jernbaneknutepunktet Terkoretz erobret, tillikmed et stort antall tettbeholdte strøk og flere jernbaneknutepunkter. Erobringen av Maikop og Terkoretz setter tyskerne i en felle. Krasnodar er nå også truet fra Maikopområdet. Ved Voronesj har russerne hatt 50 km. framgang på 3 dager. 200 beboede strøk er tatt og byen Kortang. 12.000 tyskere og 11.000 italienerne fält, og 14.000 tyskere ble tatt til fange. Ved Kursk er 8 tettbeholdte strøk tatt. Her ble tatt 8 fulllastede tog og 300 lastebiler. Restene av de omkringede 7 divisjonene ved Voronesj blir nå utslettet. De er de eneste av fienden som er igjen i Voronesjområdet. Ved Stalingrad er 700 til av de omkringede styrkene tatt til fange. Hitler har forfremmet deres leder, generaloberst Paulus, til feltmarskalk. De som er igjen av tyskere blir uopphørlig angrepet. En tysk general sa: Jeg overgir meg fordi jeg ser at videre blodutgydelse er til ingen nytte.

Fra Kairo blir meldt at den 8. britiske arme er kommet over grensen til Tunisien. Sfax, Tunis, Biserta, Mecina og Lampelussya er angrepet. I Middelhavet er 2 skip ødelagt, og i Stillehavet er i fiendtlig destroyer og 5 andre skip senket.

Mussolino har gitt sin stabssjef Cavelliere avskjed samtidig som Hitler har avskjediget Grossadmiral Raeder. Som vanlig blir det oppgitt at avskjedigelsene er foretatt etter eget ønske. Cavelliere har som øverstkommanderende for den italienske hær hovedansvaret for den uavbrutte rekke nederlag tyskerne kan se tilbake på. Avskjedigelsen av han er et slående eksempel på den forvirring som hersker innen italienske militærkretser. Den nye tyske Grossadmiral har tidligere ledet ubåtkrigen, og i en kapsordre sier han at han fortsatt vil lede denne personlig og krever betingelsesløs underkastelse. Det er første gang Hitler foreslår en større forandring i flåten.

Blant de arresterte i Bergen de sist dagene kan vi nevne: Dr. H. Beyer, lektor Johs. A. Dale, lektor, frk. A. Blytt, lærerfogd Solnnes, arkitekt Schou, direktør Eide, Tekniske skole, advokat Sundt, forretningsfører Mons Lid, stortingsmann Samuelson, inspektør Edele, Alderstryggen, inspektør Kinn, Slaktehuset, sossjef Hjemmeland, Nyårs Handelsforening, redaktør Ihlebak, fra Arbeidskontoret bestyrer Albrechtson, Bestyrer Langhelle, Thorsen, Von der Fahr, brannformann Karl Madsen, brannmann Nilsen, oppsynsmann Dalland, Lars Kullebrak, sekretær Jøst Larsen, Ekspedient Kjøgers og på Laksevåg Knut Paulsen og Severin Nysæther.